

Sendromsuz hastalarda çok sayıda süpernumerer diş: İki olgu sunumu

Bilgün Çetin(0000-0002-1577-5568)^α, Fatma Büşra Doğan(0000-0002-9229-1559)^α, Faruk Akgünlü(0000-0002-3427-1381)^α

Selcuk Dent J, 2019; 6: 391-395 (Doi: 10.15311/selcukdentj.445909)

Başvuru Tarihi: 19 Temmuz 2018
Yayına Kabul Tarihi: 17 Ocak 2019

ÖZ

Sendromsuz hastalarda çok sayıda süpernumerer diş: İki olgu sunumu

İlave dişler, 20 adet süt ve 32 adet daimi dişe ek olarak gelişen diş ya da diş benzeri yapıları tanımlamak için kullanılmaktadır. Süpernumerer de denen bu ilave dişlerin çevresel ve genetik etkilerle oluştuğu düşünülse de etyolojisi tam olarak aydınlatılamamıştır. Çoklu süpernumerer dişler genelde kleidokranial displazi, Gardner sendromu ve Cruzon sendromu gibi çeşitli sendromlara sahip bireylerde gözlenmektedir. Sendrom ile ilişkili olmayan ve çok sayıda süpernumerer diş sahip vakalar oldukça nadir gözlenmektedir. Bu nedenle, bu makalede hiçbir sendromu bulunmayan iki adet çoklu süpernumerer diş sahip olgunun sunumu amaçlanmıştır. İlk olguda; 27 yaşında erkek hastada bir adet sürmüş altı adet gömülü olmak üzere yedi adet süpernumerer diş tespit edildi. İkinci olguda; 23 yaşında erkek hastada beş adet sürmüş yedi adet gömülü toplam on iki tane süpernumerer diş saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELELER

Hiperdonti, hipodonti, kissing molars, süpernumerer

ABSTRACT

Non-syndromic multiple supernumerary teeth: Two cases report

Additional teeth are used to describe tooth or tooth-like structures that develop in addition to 20 temporary and 32 permanent teeth. Although these extra teeth called supernumerary are thought to be caused by environmental and genetic effects, the etiology has not been fully elucidated. Multiple supernumerary teeth are commonly observed in individuals with various syndromes like Cleidocranial dysplasia, Gardner syndrome and Cruzon syndrome. It is very rare to see cases with multiple supernumerary teeth that are not associated with any syndrome. For this reason, the aim of this article is to present two cases that have multiple supernumerary teeth without any syndrome. In the first case; In a 27-year-old male patient, there were detected seven supernumerary teeth, one of these was impacted and six of these were erupted. In the second case; In a 23-year-old male patient, seven teeth were impacted and five teeth were erupted, totally twelve teeth were detected.

KEYWORDS

Hyperdontia, hypodontia, kissing molars, supernumerary

Süpernumerer diş veya diğer bir ifade ile *hiperdonti* tanımı; 20 adet süt ve 32 adet daimi dişe ilave olarak gelişen diş ya da diş benzeri yapıları tanımlamak için kullanılmaktadır.¹ Normal diş şeklinde olanlara *supplemental* diş terimi de kullanılmaktadır. Ancak, süpernumerer diş; hem normal diş formunda olanlar hem de normalden değişiklik gösteren ilave dişler için kullanımı yaygın olarak tercih edilen terimdir.² Yapılan araştırmalar sonucunda daimi dişlenmede % 0,1- % 3,8; süt dişlenmede ise % 0.35- % 0,6 oranlarıyla nadir gözlenen bir diş anomalisi olduğu bilinmektedir.³ En çok gözlenen formu, üst orta keser dişlerin arasında ve *mesiodens* olarak tanımlanan ilave dişlerdir. Daha sonra sırasıyla; ilave küçük azılar, ilave yan keser dişler, yirmi yaş dişlerin distalinde gözlenen *distomolarlar*, iki büyük azı diş arasında gözlenen *paramolarlar* görülmekte olup en az ilave köpek dişine rastlanmaktadır.⁴

Bu ilave dişler ağız içerisine sürebileceği gibi gömülü olarak kalıp radyolojik görüntüleme ile tesadüfen de

görülebirlirler.⁴ Ağız içerisine sürdüklerinde dişlerde yer darlığı, çapaşıklık sonucu erken diş çürüğü ve estetik problemlere; gömülü kaldıklarında ise diğer dişlerde yer değişikliği, sürme problemleri, kök rezorbsiyonu veya kist oluşumu gibi birçok soruna neden olabilirler. Bu sebeple çoğunlukla süpernumerer dişlerin çekilmesi gerekir.^{1,3}

Gelişimsel bir anomali olduğu bilinen ilave dişlerin çevresel ve genetik faktörlerin etkisi ile oluştuğu düşünülse de etyolojisi tam olarak aydınlatılamamıştır. Tek veya çoklu süpernumerer dişlere rastlanabilmektedir.⁵ Çoklu süpernumerer dişler genelde kleidokranial displazi, Gardner sendromu, Cruzon sendromu gibi hastalıklarla ilişkili olarak gözlenmekte olup herhangi bir sendromla ilişkili olmayan çoklu süpernumerer dişlere rastlamak oldukça nadirdir.^{2,6,7}

Bu makale, herhangi bir sendromla ilişkili olmayan çok sayıda hem gömülü hem de sürmüş süpernumerer dişlere sahip iki olguyu sunmayı amaçlamaktadır.

^α Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Konya

OLGU SUNUMU

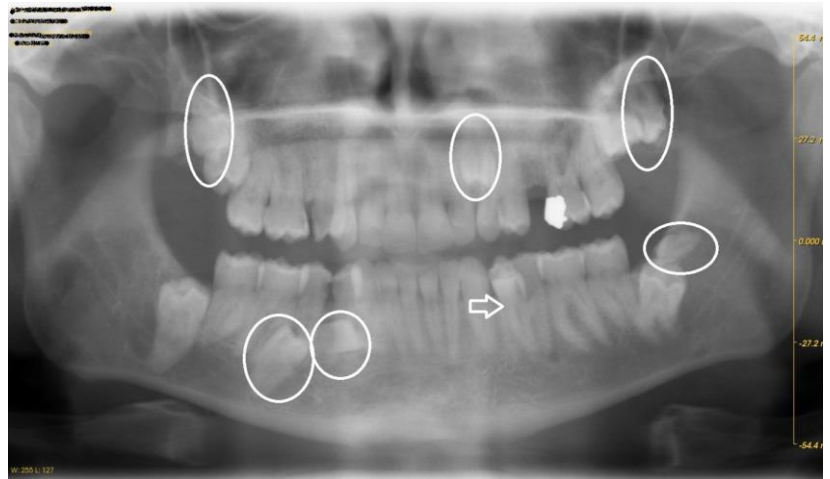
OLGU 1

Yirmi yedi yaşında erkek hasta Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi bölümüne sol üst dişinde ağrı ve şişlik şikayetiyle başvurdu. Yapılan ağız içi ön muayenede sol üst birinci büyük azı dişinin kök kısmına denk gelen bukkal mukozada fluktuan bir şişliğe ve sol alt küçük azı bölgesinde süpernümerer bir dişe rastlandı. Panoramik röntgen alınmasına karar verildi ve panoramik röntgende tesadüfi olarak altı adet gömülü süpernümerer diş daha tespit edildi. Hastada üç adet gömülü distomolar diş, biri sürmüş ve üç tanesi gömülü ilave küçük azı diş olmak üzere toplam yedi adet süpernümerer dişe rastlandı (Resim 1). Ayrıca, sol üst ikinci küçük azı dişin çürük nedeniyle çekildiği ve sağ üst ikinci küçük azı dişinin de ağız içerisine hiç sürmediği öğrenildi. Panoramik röntgen görüntüsünde sağ üst ikinci küçük azı dişinin gömülü olarak dahi mevcut olmadığı görüldü. Dolayısıyla hastada aynı zamanda konjenital diş eksikliğine (*hipodonti*) de rastlanmıştır. Dahası sağ birinci küçük azı dişinin de kök anomalisine sahip olduğu gözlenmiştir. Hastadan alınan anamnezde herhangi sistemik bir hastalığının olmadığı öğrenildi. Ağız dışı muayenede de herhangi bir patoloji ve anomalie rastlanmadı. Sendromla ilişkili olmayan hiperdonti aynı zamanda hipodonti ve kök anomalisi gibi çoklu diş anomalileri tespit edilmiş olup hasta, tedavileri ve süpernümerer dişlerin çekimi için gerekli kliniklere sevk edilmiştir.

OLGU 2

Yirmi üç yaşındaki erkek hasta oral kavitede fazla dişlerin varlığı şikayetiyle Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi kliniğine başvurdu. Hastadan alınan anamnezde sistemik, genetik ve gelişimsel herhangi bir sağlık probleminin bulunmadığı öğrenildi. Ekstraoral muayene sonucunda da herhangi bir patolojiye rastlanmadı. Yapılan ağız içi muayenede bilateral olarak alt küçük azı dişlerin lingualinde yer alan ikişer adet süpernümerer

küçük azı dişi tespit edildi. Ayrıca sol üst birinci büyük azı dişin eksik olduğu ve üst yirmi yaş dişlerin ağız içerisinde yer almasına rağmen alt çene yirmi yaş dişlerin oral kavite içerisinde mevcut olmadığı görüldü (Resim 2). Hastadan alınan panoramik radyografide üst çenede ikisi mesiodens ve distomolar olmak üzere beş adet gömülü süpernümerer diş tespit edildi. Alt çenede ise küçük azı dişlerin lingualinde sürmüş olan süpernümerer dişler haricinde iki adet gömülü ve bir adet sürmüş üç adet daha süpernümerer diş varlığı tespit edildi (Resim 3). Bunlardan biri sağ alt büyük azı dişleri bölgesinde mevcut bir paramolar olup diğer ikisi sol alt çenede biri gömülü diğeri sürmüş olarak tespit edildi. Morfolojileri göz önüne alınarak sol alt ikinci ve üçüncü molar dişler gömülü olarak izlenmekte olup bu bölgedeki süpernümerer dişlerin daimi dişlerin sürmesine engel olduğu düşünüldü. Ayrıca bu gömülü ikinci büyük azı ile yirmi yaş dişinin bilimsel literatürde nadir rastlanan oklüzal yüzeyleri birbirleriyle kontakt halinde olan *kissing molars* görüntüsünde olduğu gözlemlendi. Hasta gömülü ve süpernümerer dişlerin çekimi, eksik ve çürük dişlerin tedavisi için ilgili kliniklere yönlendirildi.

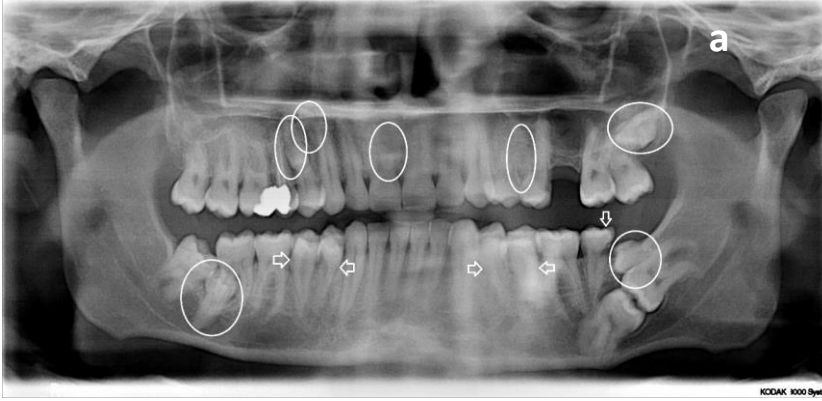
Resim 1.

Birinci olgudaki hastaya ait panoramik röntgen görüntüsü. Altı adet gömülü süpernümerer dişler (oval çerçeveler) ile bir adet sürmüş süpernümerer diş (beyaz ok) izlenmektedir

Resim 2.

İkinci olgudaki hastaya ait ağız içi fotoğraf. Dört adet sürmüş süpernümerer küçük azı dişi (siyah oklar) görülmektedir

Resim 3.

İkinci olgudaki hastaya ait panoramik röntgen görüntüsü. Yedi adet gömülü süpernumerer dişler (oval çerçeveler) ile beş adet sürmüş süpernumerer dişler (beyaz oklar) izlenmektedir

TARTIŞMA

Süpernumerer dişler genelde normal diş formunda oluşsa da konik tip, tüberküler tip, suplemental tip ve odontomalar olarak çeşitli formlarda görülebilmektedir. Tek ya da birden fazla sayıda, tek taraflı ya da iki taraflı, gömülü veya oral kaviteye sürmüş şekilde gözlenebilmektedir.^{1,8} Bizim olgularımızda hem çok sayıda hem de iki taraflı hatta iki çenede de gözlenen süpernumerer dişlere rastlanmıştır. Gözlenen bu süpernumerer dişlerin hepsi de normal diş formundadır. İkinci olgumuzda sadece mesiodens diş kronu şeklinde gözlenmiş olup diğerleri kökü ve kronu ile suplemental tip olarak karşımıza çıkmıştır. Ayrıca *mikrodonti* anomalisi gösteren birkaç süpernumerer diş iki olguda da görülmektedir. Olgularımızdaki süpernumerer dişlerin bazıları sürmüş bazıları gömülü durumdadır.

Çok sayıda süpernumerer dişlere sahip vakalar genelde çeşitli sendromlarla ilişkili şekilde ve farklı anomalilerle birlikte gözlenmektedir.^{6,7,9} Ve sendromsal durumlarda gözle görülür şekilde başka anomalilere rastlanmaktadır. Bizim olgularımızda da çok sayıda süpernumerer diş bulunmasına rağmen hem hastalardan alınan anamnez ile hem de ekstraoral bulguların sonucunda hiçbir sendromun bulunmadığı tespit edilmiştir. Literatür tarandığında sendromla ilişkili olmayan ve çok sayıda süpernumerer dişlere sahip olgu bildirimlerine rastlanmaktadır.^{10,11,12,13} Tanwar ve ark.¹³ tarafından 2017 yılında yayınlanan beş adet sendromla ilişkili olmayan çoklu süpernumerer diş vakaları incelendiğinde vakalardaki dişlerin hepsinin süpernumerer küçük azı dişi olduğu görülmektedir. Bizim vakalarımızda küçük azı diş formunda süpernumerer dişlere rastlansa da molar formunda ve keser formunda süpernumerer dişlerle birlikte gözlenmektedir.

Süpernumerer dişlerin oluşmasında genetik ve çevresel faktörlerin birlikte etkili olduğu düşünülmektedir. Mesiodens oluşmasında genetiğin etkisinin incelendiği bir çalışma, süpernumerer dişlerin sıklıkla bir aile öyküsü ile ilişkili olduğunu ve farklı genlerdeki mutasyonlarla saptanan fenotiplerin olduğunu göstermiştir.¹⁴ Bu nedenle aile bireylerindeki süpernumerer diş varlığının sorgulanması gerekmektedir. Andrei ve ark.¹² tarafından 2017 yılında yayınlanan makalede ortodontik tedavi için başvuran iki kardeşte süpernumerer dişlerin bulunduğu bildirilmiştir. Kardeşlerden birinde tek adet gömülü küçük azı dişe rastlanırken diğerinde üç adet sürmüş küçük azı dişine

ve bir adet mesiodense rastlanmıştır. Bizim olgularımızda ailesel hikaye sorgulanmış ancak ailede bulunmadığı öğrenilmiştir. Yine de aile bireylerinde gömülü ve henüz keşfedilmemiş süpernumerer dişler olabileceği düşünülmektedir.

Syriac ve ark.³ tarafından 2017 yılında yapılan ve süpernumerer dişlerin karakteristiği belirlenen çalışmada; süpernumerer dişlere en sık üst çene anteriorda rastlandığını, dişlerin çoğunlukla konik formda olduğunu, hem sürmüş hem de gömülü süpernumerer dişe sahip olmanın ise sadece sürmüş ya da sadece gömülü dişlerden daha nadir olduğunu bildirmişlerdir. Bizim vakalarımızda hem sürmüş hem de gömülü süpernumerer dişler bir arada gözlenmektedir.

Hiperdonti ve hipodonti terimleri birbirine zıt iki terim olsa da bazı vakalar bu iki sayı anomalisinin tek bir hastada görülebileceğini göstermektedir. Bu tür bir anomaliye daha çok *hipohiperdonti* tanımı kullanılmaktadır. Literatürde bu terim henüz yaygın kullanıma geçmiş olmasa bile belirli oranlarda bu tip anomaliye sahip hastalar karşımıza çıkmaktadır. Yine de oldukça nadir görülmektedir.^{14,15,16} Bizim ilk olgumuzda üst sağ ikinci küçük azı dişinin konjenital eksikliğine rastladığımızdan bahsetmiştik. Ayrıca hastanın sol üst ikinci küçük azı dişinin çürük sebebiyle çekildiğini de öğrenmiştik. Ancak hastanın eski kayıtlarına ulaşamadığımızdan ve hasta çekilen dişi hakkında bilgi sahibi olmadığından sol üst ikinci küçük azı bölgesinden çekilen dişin süt azı dişi olup olmadığını net bir şekilde söylemek mümkün olmamaktadır. Yine de konjenital diş eksikliklerinin özellikle üst çenede çoğunlukla simetrik görüldüğü bilindiğinden¹⁷ yüksek ihtimalle hastanın sol üst ikinci küçük azı dişi de konjenital eksikti. Sol üst ikinci küçük azı dişinin herhangi bir etyolojik sebeple eksikliği olmasına rağmen sağ üst ikinci küçük azı dişin konjenital eksikliği söz konusudur. Ve birinci olgumuz aslında *hipohiperdonti* anomalisine sahip bir hastadır.

SONUÇ

Sonuç itibarıyla süpernumerer dişlerin varlığı çeşitli problemlere neden olduğu gibi çeşitli sendromların teşhisinde de önemli olabilmektedir. Bu nedenle ağız içerisinde sürmüş halde süpernumerer diş gözleniyor ise gömülü halde başka dişlerin varlığını kesinleştirmek için röntgen filmlerinin kullanılması son derece önemlidir. Kullanılan röntgenlerle ve ağız içi muayene ile mevcut olan başka anomalilerin varlığı da tespit edilebilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Lu X, Yu F, Liu J, Cai W, Zhao Y, Zhao S, et al. The epidemiology of supernumerary teeth and the associated molecular mechanism. *Organogenesis* 2017; 13: 71-82.
2. Gündüz K, Avsever H, Karaçaylı Ü, Pişkin B. Non-syndrome multiple supernumerary teeth: case report. *Türkiye Klinikleri J Dental Sci* 2010; 16: 301-4.
3. Syriac G, Joseph E, Rupesh S, Philip J, Cherian SA, Mathew J. Prevalence, characteristics, and complications of supernumerary teeth in nonsyndromic pediatric population of South India: A clinical and radiographic study. *J Pharm Bioallied Sci* 2017; 9: 231-6.
4. Gurler G, Delilbasi C, Delilbasi E. Investigation of impacted supernumerary teeth: a cone beam computed tomograph (CBCT) study. *J Istanbul Univ Fac Dent* 2017; 51: 18-24.
5. Erdem MA, Çankaya B, Güven G, Kasapoğlu Ç. Artı Dişler (Süpernümerer Dişler)/Supernumerary Teeth, *J Istanbul Univ Fac Dent* 2011; 45: 15-8.
6. Torun GS, Akbulut A. Crouzon syndrome with multiple supernumerary teeth. *Niger J Clin Pract* 2017 ;20: 261-3.
7. Raviraj J, Suman V, Suresh D, Kartik K. Achondroplasia with multiple supplemental supernumerary teeth and multiple talon cusps: A rare case report. *Dent Res J (Isfahan)* 2017; 14: 219-22.
8. Satish V, Panda S, Maganur P, Ahmed A. Multiple Bilateral Unerupted Supplemental Premolars: An Unusual Presentation in a Nonsyndromic Patient. *Int J Clin Pediatr Dent* 2017; 10: 217-22.
9. Omami G. Multiple unerupted and supernumerary teeth in a patient with cleidocranial dysplasia. *Radiol Case Rep* 2018; 13: 118-20.
10. Ozkan A, Dag H, Altug HA, Sencimen M. Bilateral Double Maxillary Paramolars: A Rare Case Report. *J Clin Diagn Res* 2017; 11: ZD04-5.
11. Mahto RK, Dixit S, Kafle D, Agarwal A, Bornstein M, Dulal S. Nonsyndromic Bilateral Posterior Maxillary Supernumerary Teeth: A Report of Two Cases and Review. *Case Rep Dent* 2018; 2018: 1-6.
12. Andrei OC, Margarit R, Tanasescu LA, Daguci L, Farcasiu C, Bataiosu M, et al. A rare case of mandibular parapremolars in siblings: case report and literature review. *Rom J Morphol Embryol* 2017; 58(4): 1485-90.
13. Tanwar R, Jaitly V, Sharma A, Heralgi R, Ghangas M, Bhagat A. Non-syndromic multiple supernumerary premolars: Clinicoradiographic report of five cases. *J Dent Res Dent Clin Dent Prospects* 2017; 11(1): 48-52.
14. Bowdin LM, Wong S, Anthonappa RP, King NM. Pre-maxillary hypohyperdontia: a report of two cases. *European Archives of Pediatric Dentistry* 2018; 19: 117-23.
15. Tewari N, Pandey RK, Singh S. Concomitant hypodontia and hyperdontia: A report of two cases. *Natl J Maxillofac Surg* 2017; 8: 75-7.
16. Gokkaya B, Kargul B. Prevalence of concomitant hypo-hyperdontia in a group of Turkish orthodontic patients. *Eur Arch Paediatr Dent* 2016; 17: 53-7
17. Tan SPK, van Wijk A J, Pahl-Andersen B. Severe hypodontia: identifying patterns of human tooth agenesis. *Eur J Orthod* 2011; 33: 150-4.

Yazışma Adresi:

Bilgün ÇETİN
 Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
 Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi AD
 Selçuklu, Konya
 Tel : +90 541 312 49 06
 E-Posta: bilgun_cetin@hotmail.com